

ואלו הן דברים שאין הנפש קצה בהן: בכורות, טבליים, ויין נסך.

ותמהינן: וכי המוכר בכור רק ינכה מהדמים, ולא יחזיר להם הכל? ולימא ליה הלוקח למוכר שהוא כהן — מאי אפסדתך? והלא אם היה הבשר בידך היה טעון קבורה כיון שנשחט תם.

ומתריצין: לא צריכא, כגון דזבין ליה לישראל ממוקם מומא, את האבר שהיה בו מום [לדבריו], דאמר ליה כהן המוכר: אי לאו דאכלתיה הוה מחזינא ליה לחכם ושרי ניהליה. וכרבי יהודה דאמר [לעיל כת, א] השוחט את הבכור והראה את מומו לאחר שחיטה, רבי יהודה מתיר.

ותו מקשינן: טבליים — אמאי מנכה להם, לימא ליה — מאי אפסדתך?

ומתריצין: דאמר ליה מוכר: אי לאו דאכלתנהו הוה מתקינא להו ואכלנא להו.

יין נסך מאי טעמא לא יחזיר להם את כל הדמים?

ומתריצין: דלא זבין ליה יין נסך גופיה, אלא על ידי תערובת שערבו עם יין כשר. דאמר ליה המוכר: אי הדרתיה ניהלי הוה מזבנינן להו לעובד כוכבים והיה משלם לי עבור היין הכשר שבתוכו.

וכרבן שמעון בן גמליאל, דתנן: יין נסך שנפל לבור ונתערב שם עם יין כשר כולו אסור בהנאה. רבן שמעון בן גמליאל אומר: ימכר כולו לעובדי כוכבים הוין מדמי יין נסך שבו, שעבורו לא יקח תשלום שהוא אסור בהנאה.

ליה שיחזיר את הדמים על שהאכילם איסור. ומה שלא אכלו, הבשר יקבר דבכור תם אסור בהנאה, ויחזיר להם את הדמים.

וכן השוחט את הפרה, ומכרה. ונודע אחר כך, שהיא טרפה — מה שאכלו אכלו, ומחזיר להם הדמים, ומה שלא אכלו, הם הלוקחים יחזירו לו את הבשר. שהוא יכול למוכרו לנכרי, והוא יחזיר להם את הדמים.

מכרוהו הלוקחים לעובד כוכבים, או הטילוהו לכלבים — ישלמו לו דמי טרפה, שנמכרת בזול. כלומר, שהמוכר מחזיר להם רק את ההפרש הואיל ולא גרם להם שיעברו על איסור.

גמרא:

תנו רבנן: המוכר בשר לחבירו, ונמצא שהוא בשר בכור. או שמכר לו פירות, ונמצא שהן טבליים. או יין, ונמצא שהוא יין נסך. הדין הוא: מה שאכלו אכלו. ויחזיר להם את הדמים.

רבי שמעון בן אלעזר אומר חילוק בדין זה:

אם מכר להם דברים שהנפש קצה בהן, יחזיר להן את כל הדמים. דלאחר שנודע להם שאכלו דבר איסור אין להם הנאה מאכילתם.

ואם מכר להם דברים שאין הנפש קצה בהן, ינכה להם את הדמים. שלא יחזיר להם הכל אלא יקח מהם תשלום מועט, שהרי נהנו.

ואלו הן דברים שהנפש קצה בהן: נבילות, וטריפות, שקצים, ורמשיים.

הדרן עלך כל פסולי המוקדשין